शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५: अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांमध्ये नवीन अभ्यासक्रम/विषय/विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांना मान्यता देणेबाबत. (न्यायालयीन प्रकरण)

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: HTED-२९०११(१२)/११/२०२३/६७४२६८/MHT-(HE-४)

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक: ०७ ऑगस्ट, २०२४.

संदर्भ: १. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/ (२०८/१७)/ मिश-४, दि. १३.०९.२०१७

२. याचिका क्र. १३१९९/२०२२ प्रकरणी मा. उच्च न्यायालय मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद यांचे दिनांक ०६.०३.२०२४ रोजीचे आदेश.

प्रस्तावना:

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करीता मोहटादेवी सेवा प्रतिष्ठान संस्थेच्या सनराईज कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स सायन्स, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर या महाविद्यालयातील १) एम.कॉम., २) एम.ए. मराठी व ३) एम.एस्सी. ऑरगॅनिक केमिस्ट्री या नवीन अभ्यासक्रमांना मान्यता नाकारल्याच्या कारणास्तव संबंधित संस्थेने मा. उच्च न्यायालय मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद येथे याचिका क्रमांक १३१९९/२०२२ दाखल केली आहे. सदर याचिका निकाली काढताना मा. उच्च न्यायालयाने संदर्भ क्र. २ अन्वये दिलेल्या निर्णयास अनुसरून शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ साठी याचिकादार संस्थेच्या अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयातील नवीन अभ्यासक्रमांना मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करीता सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांनी शिफारशीत केलेल्या मोहटादेवी सेवा प्रतिष्ठान संस्थेच्या, सनराईज कॉलेज ऑफ आर्टस, कॉमर्स सायन्स, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर या महाविद्यालयातील १) एम.कॉम., २) एम.ए. मराठी व ३) एम.एस्सी. ऑरगॅनिक केमिस्ट्री या नवीन अभ्यासक्रमांच्या प्रस्तावांस मा. उच्च न्यायालयाच्या संदर्भ क्र. २ येथील आदेशानुसार शासनाने विहित केलेल्या खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून कायम विना अनुदान तत्वावर अंतिम मान्यता देण्यात येत आहे.

अटी व शर्तीः-

- महाविद्यालयाची मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विनाअनुदानित तत्वावर राहील. तसेच सदर महाविद्यालयांच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे वेतन व वेतनेतर दायित्व शासनावर असणार नाही.
- २. नवीन महाविद्यालय/ संस्थेने त्यांच्या विभागीय सहसंचालकांकडे ते भविष्यात कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करणार नाहीत, असे हमीपत्र रु.१००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्प पेपरवर सादर करावे.
- 3. महाविद्यालयाने, संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषांनुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार अध्यापक/ कर्मचारी वर्ग नेमणे आवश्यक असून, इतर सर्व आवश्यक पायाभूत सोयी उपलब्ध कराव्यात व त्याची खात्री विभागीय सहसंचालकांनी करावी आणि तद्नंतरच उपरोक्त अट क्र. २ मधील प्रमाणपत्र प्रमाणित करून विद्यापीठास द्यावे.
- ४. विभागीय सहसंचालकांचे उक्त प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (ऑफिलिएशन ऑफ कॉलेजस बाय युनिव्हर्सिटीज) रेग्युलेशन, २००९ मध्ये महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याबाबत विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता केल्याशिवाय, संबंधित महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याची कार्यवाही विद्यापीठाने करु नये.
- ५. महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नयेत.
- ६. मंजूर करण्यात आलेल्या महाविद्यालयाने सक्षम प्राधिकरणाने विहीत केलेल्या कालमर्यादेत नॅक मुल्यांकन करुन घेण्यासाठी प्रयत्न करावा व याबाबत पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहील.
- ७. ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे आवश्यक आहे. संलग्निकरण किंवा इतर शिखर संस्था/ केंद्रीय नियामक मंडळे यांची परवानगी मिळण्यास विलंब झाल्यामुळे जर महाविद्यालय त्या शैक्षणिक वर्षात सुरु होऊ शकले नाही तर, त्या शैक्षणिक वर्षाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा दिलेली परवानगी आपोआप रद्द समजण्यात येईल.
- ८. विद्यापीठांनी शासन निर्णयाचे अवलोकन केल्याशिवाय संलग्नता देण्याची प्रक्रिया सुरु करु नये. विद्यापीठांनी संलग्नतेबाबतचा पूर्तता अहवाल संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना पाठवावा.
- ९. संबंधित विद्यापीठांनी व विभागीय सहसंचालकांनी मंजूर करण्यात आलेल्या नवीन महाविद्यालयांचा नियतकालिक आढावा घेऊन सदर महाविद्यालयांमध्ये मंजुर विद्यार्थी संख्येच्या ५०% किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी दिसून आल्यास सदर महाविद्यालयांची मान्यता रद्द समजून तसे विभागीय सहसंचालकांनी आदेश काढावेत आणि ते शासन व संबंधित विद्यापीठाकडे पाठवावेत.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०८०७१४३९३२१८०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(जयश्री पवार) कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४. मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५. प्रधान सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ६. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ७. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
- ८. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
- ९. संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत)
- १०. निवडनस्ती (मशि-४)